

Zihni Gönen, Founding Partner

Rus Mahkeme ve Tahkim Kararlarının Türkiye’de Tanınması ve Tenfizi: Hukuki Çerçeve ve Uygulama Sorunları

Yabancı mahkeme ve tahkim kararlarının Türkiye’de hukuki sonuç doğurabilmesi, çeşitli yasal prosedürlerin işletilmesini gerektirir. 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun (MÖHUK) ile New York Sözleşmesi bu alandaki temel hukuki metinlerdir. Türkiye ile Rusya arasındaki artan ticari ve hukuki ilişkiler, özellikle Rus mahkemeleri ve tahkim kurumlarından verilen kararların Türkiye’de tanınması ve tenfizi konusunu gündeme getirmektedir. Bu çalışmada, hem Rus mahkeme kararlarının hem de Rus tahkim kararlarının Türkiye’de tenfizi ele alınmakta; özellikle karşılıklılık ilkesi ve New York Sözleşmesi’nin uygulaması gibi kritik meseleler incelenmektedir.

Yabancı Mahkeme Kararlarının Türkiye’de Tanınması ve Tenfizi

Yabancı mahkeme kararlarının Türkiye’de hukuki geçerlilik ve icra kabiliyeti kazanabilmesi, MÖHUK kapsamında, Türk mahkemelerinden tenfiz kararı alınmasına bağlıdır (m. 50). Tenfiz kararı, yabancı mahkeme kararının Türkiye’de aynı hukuki sonuçları doğurmasına ve icra edilebilir hale gelmesine imkân tanır.

Recognition and Enforcement of Russian Court and Arbitral Awards in Türkiye: Legal Framework and Practical Issues

For foreign court and arbitral awards to produce legal effects in Türkiye, various legal procedures must be followed. The Law No. 5718 on Act on Private International Law and International Civil Procedure (PIPL) and the New York Convention are the primary legal instruments in this area. The growing commercial and legal relations between Türkiye and Russia have brought the recognition and enforcement of decisions rendered by Russian courts and arbitration institutions in Türkiye to the forefront. This study addresses the enforcement of Russian court judgments and Russian arbitral awards in Türkiye, examining critical issues such as the principle of reciprocity and the application of the New York Convention.

Recognition and Enforcement of Foreign Court Judgments in Türkiye

For foreign court judgments to gain legal validity and enforceability in Türkiye, a decision of enforcement must be obtained from Turkish courts under the PIPL (Art. 50). An enforcement decision allows the foreign court judgment to produce the same legal effects and become enforceable in Türkiye.

Terminolojik Karışıklık

Rusya Federasyonu'ndaki "Arbitrazh" mahkemeleri, adlarına rağmen özel hakem heyetleri değil, ticari uyuşmazlıklara bakan devlet mahkemeleridir. Ancak bu mahkemelerin kararları Türkçeye "tahkim mahkemesi kararı" olarak çevrildiğinde, Türk mahkemelerinde tahkim kararı sanılarak yanlış değerlendirmelere yol açmaktadır. Zira tahkim kararlarının tanınması ve tenfizi farklı hukuki rejimlere tabidir. Bu sebeple çevirilerde "ticaret mahkemesi" teriminin kullanılması önerilir.

MÖHUK m. 54 Kapsamında Tenfiz Şartları: Rus Mahkeme Kararları Bakımından Değerlendirme

1. Karşılıklılık Şartı (m. 54/1-a)

Tenfiz kararının verilebilmesi için, Türkiye ile kararın verildiği ülke arasında:

- bir milletlerarası anlaşma (akdi karşılıklılık)
- Türk kararlarının o ülkede tenfizine olanak veren bir kanun hükmü (kanuni karşılıklılık)
- ya da fiili uygulama bulunması gerekir. (fiili karşılıklılık)

Türkiye ile Rusya arasında tenfize ilişkin ikili bir anlaşma yoktur. Ancak Rusya Federasyonu Tahkim Usulü Kanunu'nun 244. maddesi uyarınca, yabancı mahkeme kararlarının tanınması mümkündür. Rusya'nın Türk mahkeme kararlarını tanıdığına dair içtihatlar mevcuttur. Ankara 8. Asliye Ticaret Mahkemesi de bu doğrultuda fiili mütekabiliyeti kabul etmiştir (2020/347 E. 2021/464 K). Ayrıca, Yargıtay 19. Hukuk Dairesi'nin 2018/579 E., 2018/6742 K. sayılı kararında, Rusya'da verilen bir mahkeme kararının Türkiye'de tanındığı görülmektedir. Bununla birlikte, her dosyada Türk mahkemeleri Adalet Bakanlığından güncel karşılıklılık bilgisi talep eder.

Terminological Confusion

Despite their name, the "Arbitrazh" courts in the Russian Federation are not private arbitral tribunals but state courts that handle commercial disputes. However, when the decisions of these courts are translated into Turkish as "arbitral tribunal decisions," they are often mistakenly interpreted by Turkish courts as arbitral awards. This leads to misjudgments, as the recognition and enforcement of arbitral awards are subject to different legal regimes. Therefore, it is recommended that the term "commercial court" be used in translations.

Enforcement Conditions under Article 54 of the PIPL Law: Evaluation in Terms of Russian Court Decisions

1. Reciprocity Condition (Art. 54/1-a)

In order for an enforcement decision to be granted, there must be:

- an international agreement, (contractual reciprocity)
- a legal provision in that country allowing the enforcement of Turkish judgments, (Legal reciprocity)
- or a de facto practice of recognition and enforcement (De facto reciprocity)

There is no bilateral agreement on enforcement between Türkiye and Russia. However, under Article 244 of the Arbitration Procedure Code of the Russian Federation, foreign court judgments can be recognized. There are precedents indicating that Russia recognizes Turkish court judgments. The 8th Commercial Court of First Instance in Ankara has also accepted de facto reciprocity (2020/347 Merits No. – 2021/464 Decision No). Furthermore, the 19th Civil Chamber of the Turkish Court of Cassation, in its decision (Case No. 2018/579, Decision No. 2018/6742), acknowledged the recognition of a Russian court judgment in Türkiye. In addition, Turkish courts request updated information on reciprocity from the Ministry of Justice in each case.

2. Kesinleşmişlik (m. 54/1-b)

Tenfizi istenen Rus mahkeme kararının, kararın verildiği ülke hukukuna göre kesinleşmiş olması gerekir. Bu husus resmi bir belgeyle ispatlanmalı, kararın nihai olduğunu gösteren mühür doğru biçimde Türkçeye çevrilmelidir.

3. Münhasır Yetki (m. 54/1-c)

Tenfiz talebine konu kararın, Türk mahkemelerinin münhasır yetkisine giren bir alana ilişkin olmaması gerekir. Türkiye’de bulunan taşınmazın aynına ilişkin davalar, iflas ve iş uyuşmazlıkları bu kapsamdadır. Bu konularda Rus mahkemelerinin verdiği kararların Türkiye’de tenfizi mümkün değildir.

4. Kamu Düzenine Aykırılık (m. 54/1-ç)

Karar, Türk kamu düzenine açıkça aykırı olmamalıdır. Bu kapsamda adil yargılanma hakkı ile temel hak ve özgürlüklere açık aykırılık, kamu düzenine aykırılık olarak değerlendirilir ve bu durum tek başına tenfize engel teşkil eder. Yargıtay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulunun 10.02.2012 tarihli kararına göre (E. 2010/1, K. 2012/1), örneğin kararın gerekçesiz olması, kamu düzenine aykırılık anlamına gelmez ve bu nedenle tek başına tenfizi engellemez.

Buna benzer şekilde, Rusya’da yalnızca ilk dava belgesinin tebliğ edilmesi, diğer belgelerin ise taraflarca temin edilmesi şeklindeki uygulama, Türk hukukundan farklı olsa da kamu düzenine açık bir aykırılık teşkil etmediği sürece tek başına tenfize engel oluşturmaz.

2. Finalization (Art. 54/1-b)

The Russian court decision for which enforcement is sought must be finalized according to the law of the country where the judgment was rendered. This must be proven with an official document, and the stamp indicating that the decision is final must be accurately translated into Turkish.

3. Exclusive Jurisdiction (Art. 54/1-c)

The decision, subject to the enforcement request, must not concern a matter under the Turkish courts' exclusive jurisdiction. Cases related to the rights in rem over real estate located in Türkiye, bankruptcy and labor disputes fall within this scope. Decisions rendered by Russian courts on such matters cannot be enforced in Türkiye.

4. Violation of Public Order (Art. 54/1-ç)

The decision must not be contrary to Turkish public order. In this context, a clear violation of the right to a fair trial and fundamental rights and freedoms is considered a violation of public order and constitutes an obstacle to enforcement. According to the decision of the General Assembly of the Court of Cassation on the Unification of Judgments dated 10.02.2012 (2010/1 File No, 2012/1 Decision No.), for example, the absence of reasoning in a decision does not constitute a violation of public order. It therefore does not, on its own, prevent enforcement.

Similarly, although the Russian practice of serving only the initial complaint document while requiring the parties to obtain the remaining documents differs from Turkish law, it does not, in itself, constitute a bar to enforcement provided that it does not constitute a clear violation of public order.

5. Kararın Hukuk Davalarına İlişkin Olması

MÖHUK m. 50/2 “Yabancı mahkemelerin ceza ilâmlarında yer alan kişisel haklarla ilgili hükümler hakkında da tenfiz kararı istenebilir.” düzenlemesine yer verilmiştir. Anılan hükme göre, hukuk davaları neticesinde verilen yabancı mahkeme kararlarına ek olarak, yabancı mahkemelerin ceza ilâmlarında yer alan kişisel haklarla ilgili hükümler hakkında da tenfiz kararı isteminde bulunulabilecektir. Bu hüküm uyarınca tazminata ilişkin şahsi hak istemlerinde davacının hukuki yararı olduğu kabul edilmektedir.

6. Savunma Hakkının İhlal Edilmemiş Olması

MÖHUK m. 54/ç’ye göre, savunma hakkının ihlal edilmemesi; aleyhine tenfiz istenen kişinin, kararın verildiği ülke hukukuna göre usulüne uygun şekilde mahkemeye çağırılmış ve mahkemede temsil edilmiş olmasını, ayrıca yokluğunda ya da usule aykırı şekilde karar verilmemiş olmasını ifade eder. Aleyhine tenfiz talep edilen kişi, bu hususlardan birine dayanarak savunma hakkının ihlal edildiğini öne sürerek Türk mahkemesinde tenfize itiraz ederse, yabancı mahkemenin savunma hakkına uyduğuna kanaat getirilene kadar tenfiz kararı verilemez. Bu hakkın ihlal edilip edilmediği ise kararın verildiği ülkenin hukukuna göre belirlenir.

Talepte Bulunabilecek Kişi

MÖHUK m. 52’ye göre kararın tenfiz isteminde hukuki yararı bulunan herkes tenfiz isteminde bulunabilir. Dolayısıyla tanıma ve tenfiz isteminde bulunacak kişinin mutlaka yabancı mahkeme kararının tarafları olması şart değildir. Aynı şekilde bu talepte bulunacak kişilerin Türk vatandaşı olması veya aleyhine talepte bulunacak kişinin Türk vatandaşı olması zorunda değildir.

5. The Decision Must Relate to Civil Matters

Article 50/2 of the PIPL states: “An enforcement request may also be made for provisions concerning personal rights contained in criminal judgments of foreign courts.” According to this provision, in addition to foreign court decisions rendered as a result of civil proceedings, enforcement may also be sought for provisions related to personal rights contained in criminal judgments of foreign courts. Under this regulation, it is accepted that the plaintiff has a legal interest in claims concerning compensation-related personal rights.

6. Absence of Violation of the Right to Defense

According to Article 54/ç of the PIPL, the absence of a violation of the right to defense means that the person against whom enforcement is sought must have been duly summoned and represented before the court, by the procedural laws of the country where the decision was rendered, and that the judgment was not issued in their absence or violation of those procedures. If the person against whom enforcement is requested objects to the enforcement before the Turkish court because their right to defense was violated in any of these respects, an enforcement decision cannot be granted until it is determined that the foreign court has respected this right. Whether the right to defense has been violated is assessed according to the law of the country where the judgment was issued.

Person Entitled to Request Enforcement

According to Article 52 of the PIPL, anyone with a legal interest in the enforcement of the decision may request its enforcement. Therefore, it is not required for the person requesting recognition or enforcement to be a party to the foreign court decision. Likewise, it is unnecessary for the person making the request or the person against whom it is made to be a Turkish citizen.

Mahkeme Harçları ve Teminat Yükümlülüğü

Tenfiz davası açacak kişi, dava konusu tutarın yaklaşık %7'si oranında harç öder. Bu harcın 1/4'ü dava açılırken, geri kalanı ise yargılama sonunda aleyhine hüküm verilen taraftan alınır. Tenfiz kararı verilirse, davacı tarafından başta ödenen harç da karşı taraftan tahsil edilir. Ayrıca, yabancı davacılarından genelde teminat (caution judicatum solvi) istenir. Bu teminat, karar meblağının %15 ila %40'ı arasında değişir. Ancak Türkiye ile Rusya'nın taraf olduğu 1954 tarihli Lahey Sözleşmesi uyarınca, Rus gerçek ve tüzel kişileri bu teminattan muaftır. MÖHUK m. 48/2'de karşılıklılık esasına dayalı teminat muafiyeti açıkça düzenlenmiştir.

Tanıma ve Tenfizde Yetkili Mahkemeler

Tanıma ve tenfiz davalarında görevli mahkeme kural olarak asliye hukuk mahkemesidir. Ancak konu aile hukukuna ilişkinse, yetkili mahkeme aile mahkemesidir.

Görevli Mahkeme

Tanıma ve tenfiz kararını verecek olan mahkemenin görev ve yetkisi MÖHUK m. 51'de düzenlenmiştir. Buna göre, tenfiz kararı kendisine karşı tenfiz istenen kişinin Türkiye'deki yerleşim yeri, yoksa sâkin olduğu yer mahkemesinden, Türkiye'de yerleşim yeri veya sâkin olduğu bir yer mevcut değilse Ankara, İstanbul veya İzmir mahkemelerinden birinden istenebilecektir.

Koruyucu Tedbir Talepleri

Tenfiz alacaklısı, tenfiz davasıyla birlikte veya öncesinde ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz talebinde bulunabilir. Mahkemeler bu talebi kabul ettiğinde, genellikle teminat alınmasına karar verir. Teminat oranı dava konusu miktarın %15–40'ı arasında olup, nakit veya banka teminat mektubu şeklinde yatırılabilir. Sabit harç

Court Fees and Security Requirements

A person filing an enforcement lawsuit must pay a court fee of approximately 7% of the claim's value. One-fourth of this fee is paid at the time of filing, while the remainder is collected from the party against whom the judgment is rendered at the end of the proceedings. If the enforcement is granted, the portion of the fee initially paid by the claimant will also be recovered from the opposing party. Additionally, foreign claimants are generally required to provide security (cautio judicatum solvi), which ranges from 15% to 40% of the judgment amount. However, under the 1954 Hague Convention, Türkiye and Russia are parties to which Russian natural and legal persons are exempt from this security requirement. This exemption based on reciprocity is also explicitly regulated under Article 48/2 of the PIPL.

Courts Authorized for Recognition and Enforcement

The competent court for recognition and enforcement cases is the civil court of first instance. However, if the matter concerns family law, the competent court is the family court.

Competent Court

The jurisdiction and competence of the court which will decide on the recognition and enforcement decision is regulated under Article 51 of the PIPL. Accordingly, the enforcement decision may be requested from the court of the place of residence in Türkiye of the person against whom enforcement is sought, or, if there is no place of residence, from the place where the person is domiciled. If the person has neither a place of residence nor a domicile in Türkiye, the request may be made to one of the courts in Ankara, Istanbul, or Izmir.

Requests for Protective Measures

The enforcement creditor may request provisional measures or attachments with or before the enforcement lawsuit. When the courts grant such requests, they usually require a security deposit. The amount of the security ranges between 15% and 40% of the claim amount and can be provided in cash or the form of a bank guarantee. Apart from the fixed court fee, no

dışında ek bir maliyet bulunmamaktadır.

additional costs apply.

Rus Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi

Türkiye, genel olarak Rus mahkemesi kararlarını tanımakta ve tenfiz etmektedir. Ancak yukarıda açıklanan “tahkim mahkemesi” ifadesinin yanlış anlaşılması, tanıma sürecinde zorluk yaratabilir. Bu husu çeviri ve başvuru belgelerinde dikkatle vurgulanmalıdır.

Recognizability of Russian Court Judgments

Türkiye generally recognizes and enforces Russian court decisions. However, misinterpreting the term “arbitrazh court” as explained above may create difficulties in the recognition process. This issue should be carefully emphasized in the translation and application documents.

Tanıma ve tenfiz, birbirinden farklı iki hukuki müessesedir. Tanıma, özellikle tespit davaları gibi icra kabiliyeti gerektirmeyen kararlar açısından yeterli olurken; eda veya inşai nitelikte ve icra kabiliyeti taşıyan kararlar için tenfiz yoluna gidilmesi gereklidir. Tenfiz edilmiş bir karar aynı zamanda tanınmış sayılır. Ayrıca, tanıma için karşılıklılık şartı aranmazken, tenfiz için bu şartın da sağlanması gerekir. Bu farkların açıkça belirtilmesi, uygulamada sıkça karşılaşılan kavram karışıklıklarının ve başvuru sürecinde ortaya çıkabilecek usul veya içerik hatalarının önüne geçilmesi açısından önem taşımaktadır.

Recognition and enforcement are two distinct legal institutions. Recognition is sufficient, particularly for declaratory judgments that do not require enforceability, whereas enforcement is necessary for constitutive or performance-based judgments that carry enforceability. A decision that has been enforced is also deemed to have been recognized. Furthermore, while the condition of reciprocity is not required for recognition, it must be met for enforcement. Clearly stating these distinctions is important in order to prevent common conceptual misunderstandings in practice and potential procedural or substantive errors during the application process.

Türk Kararlarının Rusya’da Tanınması

Karşılıklılık ilkesi çerçevesinde Türk mahkeme kararları da Rusya’da tanınmaktadır. Rusya Federasyonu Medeni Usul Kanunu’nun 409–417. maddeleri ile Tahkim Prosedürü Kanunu’nun 16, 32, 74, 241–246 ve 256. maddeleri, yabancı mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizini düzenlemektedir. Türk avukatlar uygulamada, Rusya’da tanınmış Türk kararlarını içeren içtihatları Türk mahkemelerinde delil olarak kullanmaktadır. Ancak bu kararların Türk dış temsilcilikleri tarafından düzenli olarak takip edilmemesi, müteakabiliyetin belgelenmesinde zorluklar doğurabilmektedir.

Recognition of Turkish Judgments in Russia

Turkish court judgments are also recognized in Russia within the principle of the reciprocity framework. Articles 409–417 of the Russian Federation Civil Procedure Code and 16, 32, 74, 241–246, and 256 of the Arbitration Procedure Code regulate the recognition and enforcement of foreign court judgments. Turkish lawyers use precedents containing Turkish judgments recognized in Russia as evidence in Turkish courts. However, the lack of regular monitoring of these decisions by Turkish diplomatic missions may cause difficulties documenting reciprocity.

Rus Tahkim Kararlarının Türkiye’de Tanınması ve Tenfizi

Uluslararası tahkim kararlarının tanınması ve tenfizi bakımından temel referans noktası, 10 Haziran 1958 tarihli Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve Tenfizine İlişkin New York Sözleşmesi’dir. Bu sözleşme, taraf devletler arasında verilen hakem kararlarının diğer üye devletlerde geçerli olmasını sağlamak ve tahkimin etkinliğini artırmak amacıyla hazırlanmıştır. Gerek Türkiye gerekse Rusya, bu sözleşmeye taraf olmakla birlikte, taraflık biçimleri ve uygulamadaki yansımaları farklılık göstermektedir.

Türkiye ve Rusya’nın New York Sözleşmesi’ne Taraf Olup Olmadığı Bakımından

Türkiye, söz konusu sözleşmeye çekinceler ileri sürerek taraf olmuş ve 1991 yılında onaylayarak iç hukukuna katmıştır. Türkiye’nin çekincesi uyarınca, sözleşme yalnızca sözleşmeye taraf ülkeler arasında uygulanmakta, dolayısıyla karşılıklılık şartı önem kazanmaktadır. Rusya ise sözleşmeye doğrudan taraf olmamıştır. Ancak Sovyetler Birliği’nin 1958 yılında sözleşmeyi imzalaması ve 1960’ta onaylaması neticesinde, Sovyetler Birliği’nin halefi olarak Rusya Federasyonu dolaylı şekilde sözleşmeye taraf kabul edilmektedir. Bununla birlikte, Rusya’nın söz konusu sözleşmeye kendine özgü bir şekilde yeniden taraf olmasını sağlayacak herhangi bir ek adım atmadığı görülmektedir.

Karşılıklılık İlkesi ve Uygulamadaki Etkileri

Her iki ülke New York Sözleşmesi’ne taraf olsa da, uygulamada özellikle karşılıklılık ilkesi ciddi bir engel olarak karşımıza çıkmaktadır. Türk ve Rus hukuk sistemleri arasında tahkim kararlarının tanınması ve tenfizine ilişkin doğrudan bir ikili anlaşma bulunmamaktadır. Bu durum, Rus tahkim kararlarının Türkiye’de tanınması ve tenfizi sürecini zorlaştırmaktadır. Ancak Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 1999-

Recognition and Enforcement of Russian Arbitral Awards in Türkiye

The primary reference point for the recognition and enforcement of international arbitral awards is the New York Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, dated June 10, 1958. This convention was prepared to ensure that arbitral awards issued between member states are valid in other member states and to enhance the effectiveness of arbitration. Türkiye and Russia are parties to this convention; however, their modes of participation and practical applications differ.

Regarding Whether Türkiye and Russia Are Parties to the New York Convention

Türkiye became a party to the Convention with certain reservations and incorporated it into its domestic law by ratifying it in 1991. According to Türkiye’s reservation, the Convention applies only between countries that are parties to the Convention, thereby giving importance to the reciprocity requirement. Russia, on the other hand, has not become a direct party to the Convention. However, as the Soviet Union signed the Convention in 1958 and ratified it in 1960, Russia, as the successor state to the Soviet Union, is considered an indirect party to the Convention. Nevertheless, Russia has not taken additional steps to re-accede to the Convention.

The Principle of Reciprocity and Its Practical Effects

Although both countries are parties to the New York Convention, the principle of reciprocity poses a significant obstacle in practice. There is no direct bilateral agreement between the Turkish and Russian legal systems regarding the recognition and enforcement of arbitral awards. This situation complicates the recognition and enforcement process of Russian arbitral awards in Türkiye. However, in its

19-467 E., 1999/489 K. sayılı ve 9 Haziran 1999 tarihli kararında Rus tahkim kararlarının New York Sözleşmesi kapsamında Türkiye’de tenfiz edilebileceği görülmektedir.

decision dated 9 June 1999 (Case No. 1999/19-467, Decision No. 1999/489), the General Assembly of the Turkish Court of Cassation held that Russian arbitral awards may be enforced in Türkiye under the New York Convention.

Hukuki Altyapının Eksiklikleri ve Yeni Girişimler

Bu eksikliğin giderilmesi amacıyla bazı gelişmeler yaşanmıştır. Nitekim 2 Temmuz 2019 tarihinde Rusya Federasyonu, Türkiye’nin de taraf olduğu Lahey Uluslararası Özel Hukuk Konferansı’nın 22. Diplomatik Oturumu kapsamında imzalanan Sivil ya da Ticari Konularda Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizine İlişkin Sözleşme’nin nihai metnini imzalamıştır. Bu sözleşmenin temel amacı, uluslararası alanda mahkeme kararlarının sınır ötesi tanınması ve tenfizi için öngörülebilir ve etkili bir rejim kurmaktır. Bu çaba, uluslararası tahkim kararlarının icrasında öngörülebilirliği artırmayı hedeflese de henüz Türkiye ile Rusya arasında bu çerçevede özel bir uygulama başlatılmamıştır.

Legal Infrastructure Deficiencies and New Initiatives

Some developments have taken place to address this deficiency. Indeed, on July 2, 2019, the Russian Federation signed the final text of the Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil or Commercial Matters, adopted during the 22nd Diplomatic Session of the Hague Conference on Private International Law, to which Türkiye is also a party. The main objective of this Convention is to establish a predictable and effective regime for the cross-border recognition and enforcement of court judgments in the international arena. Although this effort aims to enhance predictability in enforcing international arbitral awards, Türkiye and Russia have not yet initiated specific implementation within this framework.

Uygulamada Yaşanan Sorunlar

Mevcut durumda, Rus tahkim kararlarının Türkiye’de tenfizi aşağıdaki sebeplerle sınırlı bir etki alanına sahiptir:

- Türkiye ile Rusya arasında tahkim kararlarının tanınmasını düzenleyen bir milletlerarası anlaşma bulunmamaktadır.
- Türkiye, New York Sözleşmesi’ni karşılıklılık şartıyla onaylamıştır
- Rusya’nın sözleşmeye dolaylı taraflığı uygulamada bazı şüphelere yol açmaktadır.
- Mahkemelerin takdir yetkisi ve yorum farkları, tenfiz sürecini öngörülemez kılmaktadır.

Practical Issues Encountered

Currently, the enforcement of Russian arbitral awards in Türkiye has a limited scope of effect for the following reasons:

- There is no international agreement between Türkiye and Russia governing the recognition of arbitral awards.
- Türkiye has ratified the New York Convention with a reciprocity condition.
- Russia’s indirect participation in the Convention raises certain doubts in practice.
- The discretion and interpretative differences of the courts make the enforcement process unpredictable.

Sonuç ve Değerlendirme

Türkiye ile Rusya Federasyonu arasındaki gelişen ticari ve ekonomik ilişkilerin sağlıklı şekilde ilerleyebilmesi ve taraflar arasındaki

Conclusion and Evaluation

For the developing commercial and economic relations between Türkiye and the Russian Federation to progress healthily and to ensure legal certainty between the

hukuki güvenliğin sağlanabilmesi için, tahkim kararlarının tanınması ve tenfizi konusunda açık, karşılıklı ve uygulamada işler bir mekanizmanın oluşturulması büyük önem taşımaktadır. Mevcut durumda New York Sözleşmesi temel bir çerçeve sunsa da, ikili anlaşmalar yoluyla veya her iki devletin de taraf olacağı milletlerarası anlaşmalarla karşılıklılık ilkesinin daha net tanımlanması ve uygulamada güçlendirilmesi gerekmektedir.

Her ne kadar Rus mahkemelerinin kararları, gerekli şartları taşıması hâlinde Türkiye’de tanınabilir ve tenfiz edilebilir olsa da, ve Türk mahkeme kararları da Rusya’da fiilen tanınsa da, asıl dikkat çekilmesi gereken nokta şudur: Tahkim kararlarının tenfizi, mahkeme kararlarının tenfizinden çok daha öncelikli ve pratikte daha önemli hâle gelmiştir.

Zira uluslararası ticarete taraflar, giderek artan oranda tahkimi tercih etmekte; tarafsız, hızlı ve esnek bir çözüm yöntemi olarak tahkim kurumuna yönelmektedir. Bu bağlamda, tahkim kararlarının sınır ötesi uygulanabilirliğinin güvence altına alınması, sadece hukuki değil, aynı zamanda ekonomik bir gereklilik haline gelmiştir. Tahkim kararlarının tenfizinde yaşanan her belirsizlik ya da zorluk, doğrudan tahkim kurumuna olan güveni zedelemekte ve hem Türk hem de Rus yatırımcılar açısından ciddi bir risk alanı yaratmaktadır.

Bu nedenle, tahkim kararlarının tanınması ve tenfizi konusunda daha öngörülebilir, karşılıklı güvene dayalı ve etkin bir uygulama altyapısının oluşturulması, yalnızca yargı alanında değil, ekonomik iş birliğinin güçlenmesi açısından da stratejik bir gerekliliktir.

parties, it is of great importance to establish a clear, reciprocal, and practically effective mechanism for recognizing and enforcing arbitral awards. Although the New York Convention currently provides a basic framework, it is necessary to more clearly define and strengthen the principle of reciprocity through bilateral agreements or international treaties to which both states are parties.

Even though the decisions of the courts of the Russian Federation can be recognized and enforced in Türkiye if they meet the conditions stated in Article 54 of the PIPL, and Turkish court decisions are also de facto recognized in Russia, the main point to be emphasized is that the enforcement of arbitral awards has become much more prioritized and practically more important than the enforcement of court decisions.

This is because, in international trade, parties increasingly choose arbitration and turn to the arbitration institution as a neutral, fast, and flexible resolution method. In this context, securing the cross-border enforceability of arbitral awards has become a legal and economic necessity. Any uncertainty or difficulty experienced in enforcing arbitral awards directly undermines confidence in the arbitration institution. It creates a significant area of risk for both Turkish and Russian investors.

Therefore, establishing a more predictable, mutually trustworthy, and adequate infrastructure for recognizing and enforcing arbitral awards is a strategic necessity not only in the field of judiciary but also in terms of strengthening economic cooperation.

